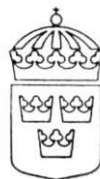

Motion till riksdagen

1988/89: So302

av Ingrid Ronne-Björkqvist m. fl. (fp)

Våld mot kvinnor

Mot.
1988/89
So302 – 307

I Sverige dör en kvinna i veckan av misshandel och var tjugonde minut utsätts en kvinna för våld.

Statistiska centralbyråns brottsstatistik visar att 1987 anmäldes 12 693 fall av kvinnomisshandel och 1 114 våldtäkter. Enligt statistiken utsätts minst ett barn för sexuellt ofredande varje dag, två för sexuellt tvång och tre för misshandel. Det som refererats är den kända brottsligheten. Verkligheten är betydligt mer skrämmande. Mörkertalen för våld och hot har under de tio sista åren legat konstant på 90% enligt undersökningar som gjorts. Detta innebär att bara vart tionde brott av denna typ blir anmält.

Sexuella övergrepp och misshandel inom familjen är tabubelagda områden. Många kvinnor skäms över att ha blivit utsatta för våld. Ofta känner de sig medskyldiga med starka skuld känslor. Om anmälan ändå görs blir kvinnorna ofta misstrodda och illa bemötta.

Kvinnor som utsätts för våld är i stort behov av stöd. Ofta har kvinnan en känslomässig relation till mannen som misshandlar henne. Hon behöver då hjälp att emotionellt frigöra sig från honom. I de fall då en kvinna blir utsatt för övergrepp utan att känna förövaren behöver hon hjälp att bearbeta den chockupplevelse händelsen ger upphov till.

Sexuella övergrepp mot barn förekommer både mot pojkar och flickor. När barn utsätts för sådana övergrepp av en person som de står i beroendeförhållande till, s. k. incest, berättar de av lojalitetsskäl oftast inte om det som hänt dem. Ofta handlar det om dold misshandel, vilket gör att brottsoffret inte får stöd och förövaren undgår påföljd. Undersökningar visar att kvinnor, vilka som barn utsatts för incest, är överrepresenterade bland kriminella, prostituerade, missbrukare och bland kvinnor som begår självmord.

En rad åtgärder på skilda områden skulle kunna minska eller förebygga våld och sexuella övergrepp mot kvinnor och barn. Ett samlat förslag till åtgärdsprogram bör därför föreläggas riksdagen.

Verkligheten måste kartläggas så att fler kvinnor och barn vågar tala om när de utsatts för övergrepp. Alltför många lider i tysthet och bär på skam, skuld och förnedring.

Misshandlande män måste ges tillfälle till behandling för att komma tillrätta med sin aggressivitet. För närvarande finns ungefär fem ideella mansjourer och två professionella. De flesta som tar kontakt med mansjourerna befinner sig i en skilsmässokris eller vårdnadstvist. De professionella jourerna når också män med misshandelsproblematik. Dessa män

har sällan någon annan att tala med. Folkpartiet anser att organisationsstöd bör utgå till mansjourernas riksorganisation.

I dag finns ungefär 110 kvinnojourer i landet. Sedan några år tillbaka är flertalet av kvinnojourerna anslutna till Riksorganisationen för kvinnojourer i Sverige (ROKS). Kvinnojourerna har ett stort värde för såväl misshandlade kvinnor som för andra. Det har visat sig att där man satsat på kvinnojourer har också barnmisshandeln minskat. Föregående budgetår fick ROKS ett statligt bidrag på 526 000 kr. Detta bidrag användes för att bygga upp ett litet kansli, vissa utbildningsaktiviteter och för en riksträff för jourernas representanter. Folkpartiet anser det synnerligen angeläget att ROKS får ekonomiska möjligheter att bli en väl fungerande riksorganisation. Detta kommer alla jourerna till del. Därför föreslår vi ett bidrag på 2 milj. kr. som skall utgå ur anslaget H 2 som organisationsstöd till ROKS. Det är angeläget att en utvärdering av kvinno- och mansjourernas verksamhet kommer till stånd, för att utbyggnad och inriktning i framtiden skall kunna anpassas till de reella behoven.

De kommunala och landstingskommunala bidragen till kvinnojourerna varierar stort. Därför skulle det vara av värde om kvinnor kunde vända sig till en kvinnohusfond för att få ekonomiskt stöd vid bildande av kvinnojourverksamhet. Frågan bör bli föremål för övervägande i den utredning vi föreslår om åtgärdsprogram avseende våld mot kvinnor.

Kvinnor som utsätts för upprepat våld av samme man måste, om hon inte kan skyddas på annat sätt, erbjudas möjlighet att byta personnummer.

Inom kommunernas socialtjänst är det viktigt att starta verksamheter till hjälp för kvinnor samt barn och deras föräldrar när övergrepp och våld förekommit. Speciell utbildning inom detta område måste anordnas för personalen. Inom socialtjänsten skall också finnas hjälp för de misshandlade männen. En översyn av behandlingsinriktning är nödvändig.

Invandrarkvinnornas situation måste särskilt beaktas. Bl. a. bör 2-årsregeln för utvisning av invandrarkvinnor som drabbas av skilsmässa ses över. I sin nuvarande utformning och tillämpning bidrar regeln till att misshandlade och förnedrade kvinnor utvisas till en utsiktslös framtid i hemlandet.

Socialtjänst, barnpsykiatri, skola, polis samt mödra- och barnhälsovård måste samverka kring dessa problem. Klara regler för bemötande och hantering av ärenden måste upprättas.

Vissa åtgärder är så brådskande att de inte får fördröjas i väntan på en statlig utredning. Folkpartiet föreslår i motionen "Barns livsvillkor" en rad konkreta åtgärder, som bör vidtas omedelbart för att förbättra situationen för kvinnor och barn som utsatts för eller hotas av misshandel och sexuella övergrepp.

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utredning och förslag till åtgärdsprogram avseende våld mot kvinnor och barn,

2. att riksdagen hos regeringen begär att 2 milj. kr. ur anslaget H 2 Bidrag till missbrukarvård m. m. öronmärks för stöd till kvinnojourernas verksamhet i enlighet med vad som anförts i motionen,

Mot. 1988/89
So302

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utvärdering av kvinno- och mansjourernas verksamhet.

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående översyn av den s.k. tvåårsregeln för utvisning av misshandlade flyktingkvinnor.

Stockholm den 24 januari 1989

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Daniel Tarschys (fp)

Barbro Westerholm (fp)

Ulla Orring (fp)

Charlotte Branting (fp)